

VAN HERCK EYKELBERG

PERSTEKST BRAFA 2025

Van Herck - Eykelberg Gallery - Stand 122 - contact@van-herck.com

Jean Brusselmans - Les compagnons de l'art (1950) - Gouache op papier - 74 x 70 cm.
Gepresenteerd op BRAFA 2025.

Met kloksgewijs vertrekkend uit de linkeronderhoek: Constant Permeke, Oscar Jespers, Gust. De Smet, Henri Puvrez, Luc Haesaerts, Paul Haesaerts, Edgard Tytgat, Hippolyte Daeye, War Van Overstraeten, en eindigend met middenonder Jean Brusselmans zelf.

VAN HERCK EYKELBERG

Op BRAFA 2025 zal Van Herck - Eykelberg galerij meer dan de helft van haar stand toewijden aan kunstenaars verenigd onder «Les Compagnons de l'art». Centraal staat het beduidende werk met dezelfde titel van Jean Brusselmans.

Naar de kunstenaarsvereniging «Les Compagnons de l'art» is voorlopig en vreemd genoeg weinig onderzoek gedaan. In 1937 gesticht door de gebroeders Paul en Luc Haesaerts is het eerste wapenfeit een tentoonstelling die ze organiseren in de zomer van 1938 in het Paleis voor Schone Kunsten van Brussel. Deze «Exposition d'art belge contemporain» stelt 32 kunstenaars voor, gaande van Rik Wouters tot René Magritte, van Léon Spilliaert tot James Ensor: een op z'n zachts gezegd divers gezelschap.

De inleiding bij de tentoonstelling maakt evenwel meteen duidelijk dat het de ambitie is om naar het lichtend voorbeeld van «Les XX», «La Libre Esthétique», of «Sélection», de toenmalige hedendaagse kunst te verdedigen, ongeacht stijlen en stromingen, en in alle artistieke vrijheid:

Les "Compagnons de l'Art" continuent une tradition. Celle de la libre création artistique. L'art, selon eux, n'est pas une formule apprise ou imposée à laquelle il s'agit de rester fidèle. L'art est invention, joie, vigueur, équilibre, présence d'esprit, perception aiguë de la vie et de ses spectacles.

Wanneer we de eerste lijnen uit het voorwoord lezen, moeten we denken aan de voorstelling die Jean Brusselmans in deze gouache en gelijknamige werken gemaakt heeft. We treffen immers een vrolijke bende aan die het op zich neemt de spektakels van het leven aan te leveren, en het evenwicht waarvan sprake in deze inleiding wordt door sommige artiesten wel heel letterlijk genomen (War Van Overstraeten in handenstand). Het doet eveneens denken aan de Antwerpse rederijderskamer 'De Violiere' uit de Sint-Lucasgilde en hun kernspreuk 'Wt lonsten versaemt' wat zoveel betekent als Uit genegenheid bijeengekomen of vrijlijk: we komen samen om plezier te maken.

Hendrik van Balen I
Jan Brueghel I
Frans Francken II
Sebastiaan Vrancx

Blazen van de rederijderskamer 'De Violiere' (1618) met op de lijst "Wt lonsten versaemt"
Olieverf op paneel
75 x 75 cm

Collectie Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen. Topstukkenlijst Vlaanderen.

VAN HERCK EYKELBERG

Aansluitend op de tentoonstelling in het Paleis voor Schone Kunsten in 1938 volgden nog openingen van «Les Compagnons de l'Art» bij onder andere Galerie Giroux en Galerie Dietrich in Brussel en het Salon des Contemporains in Antwerpen. Deze vliegende start en enthousiaste nieuwe elan aan de Belgische kunstscene wordt evenwel bruusk halt toegeroepen door het uitbreken van WOII.

Meteen na het eind van de oorlog organiseert «Les Compagnons de l'art» eind 1945 nog een tentoonstelling als hommage aan Gust. De Smet, Frits Van den Berghe, Fernand Schirren en Hippolyte Daeye, en eind 1947 één gewijd aan Spilliaert, maar nadien blijft het betrekkelijk stil. Het is onduidelijk wanneer «Les Compagnons de l'art» ter ziele gaat, maar het lijkt in de periode te vallen dat Jean Brusselmans deze grote gouache schildert.

Het gaat hier niet meer over een vrijblijvende karikaturale voorstelling, maar om een hommage aan het werk dat de gebroeders Haesaerts verricht hebben voor de hedendaagse kunst in België. In één beeld vertelt Brusselmans een verhaal van artistieke verbondenheid en vriendschap. Het is een hommage aan het werk van de gebroeders Haesaerts, voor wat ze betekenden voor Jean Brusselmans en de erkenning van zijn werk, maar op een ander niveau, evengoed voor de toenmalige Belgische kunst in het algemeen en voor kunstenaars die uit verbondenheid samenkomen voor de kunst.

Rik Wouters - Zelfportret (1908) - Houtskool op papier - 75 x 57 cm.
Gepresenteerd op BRAFA 2025.

Léon Spilliaert - De Droom (1916) - Pencil, Indian inkt, pen, aquareel on paper - 25x25 cm
Gepresenteerd op BRAFA 2025.

VAN HERCK EYKELBERG

James Ensor - Schelpen, rondingen en mollusken
(1937) - Olieverf op doek - 60x50 cm.
Gepresenteerd op BRAFA 2025.

René Magritte - De verstandhouding (1946) - Chi-
nese inkt op papier - 22,1 x 19 cm.
Gepresenteerd op BRAFA 2025.